

Силабус курсу
Художньо-прикладна графіка

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Кількість кредитів – 10

Рік підготовки - 4, семестр – 7- 8

Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять: понеділок-1-2 пара, вівторок-2 пара (гуртожиток №1)
Консультації: вівторок 14.05 (гурт.)

Мова викладання: українська

Керівник курсу

Вербіцька Ірина Орестівна

Контактна інформація   lrana_motanka1973@ukr.net; 0677401535

Опис дисципліни

Вивчення дисципліни «Художньо-прикладна графіка» спрямоване на формування вмінь і навичок у відображенні реалістичного світу графічними засобами, вміння працювати у різних жанрах графічного мистецтва. Вміння розуміти специфіку графічної мови, що органічно пов'язана з поняттям площини, її художньою пластичною організацією, а також знайти практичне застосування в подальшій професійній діяльності.

Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі вивчення дисципліни, є вивчення теоретичних основ мистецтва оригінальної графіки, її художньо-образної мови; уміння використовувати різноманітність палітри виразних засобів, прийомів та способів відтворення художньої форми; отримання навичок роботи з різними графічними матеріалами та інструментами; створення художнього образу і різних композицій у прикладній графіці у різних графічних манерах та техніках; формування творчої індивідуальності студента; виховання в студентів бажання експериментувати з різними техніками та матеріалами, прагнення ними творчого пошуку.

Зміст дисципліни «Художньо-прикладна графіка» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері образотворчого мистецтва, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
Змістовий модуль І. Сучасне мистецтво графіки, його основні різновиди.		
1	Тема 1. Науково-теоретичні основи графіки	Знати трактування, загальні поняття, мету, завдання художньо-прикладної графіки. Місце графіки серед інших галузей наук. Напрями розвитку художньо-прикладної графіки. Головні елементи рисунка. Властивості, що відрізняють графіку від інших видів мистецтва. Можливості ідейного та естетичного впливу графіки на маси. Техніки виконання. Використання кольору у графіці. Застосування матеріалів.

2	Тема 2. Мистецтво графіки, його історія і розвиток	Знати визначення та стильові ознаки давньоруського мистецтва, орнаментику заставок та ініціалів. Техніки ілюстрування древніх книг. Виникнення книгодрукування. Стиль графіки Івана Федорова. Розвиток вітчизняної художньо-прикладної графіки.
3	Тема 3. Графічні терміни і поняття. Зображальні засоби, їх особливості і образотворчі можливості. Графічні техніки і манери.	Знати визначення та технологію виготовлення високого друку (дереворіз, дереворит, ксилографія, ліногравюра); техніки глибокого друку(мідьорит, меццотинто, штриховий офорт); сухі та мокрі техніки; техніки плоского друку (літографія, асфальт, розмивка, каміньорит); виконання монотипій.
Змістовий модуль II. Розвиток шрифтової графіки від піктографії до сучасних видів шрифту.		
4	Тема 4. Відомості виникнення і розвитку шрифтової графіки.	Знати загальні правила виконання шрифтових робіт, матеріали та інструменти для шрифтових робіт; розуміти поняття про конструкцію букв, складові елементи літер і цифр; групи шрифтів; пропорції шрифту; декоративні та художні шрифти. та зв'язок між змістом напису і шрифтом; композиційне вирішення тексту.
5	Тема 5. Монограма, емблема, логотип.	Знати послідовність виконання шрифтових, ілюстративних та комбінованих рішень, основні стратегії при проектуванні логотипів та емблем, основні прийоми композиції, вплив кольору. Розуміти роль виділення головного, цілісності образу та читанність у монограмі.
6	Тема 6. Листівки, візитки, конверти, марки та інші види візуальної комунікації.	Знати історію виникнення листівок, візиток, марок та інших видів візуальної комунікації; особливості композиційної організації; колірні співвідношення; елементи фірмового стилю; специфіку композиційного вирішення; основні стилі та методи створення візиток та листівок.
Змістовий модуль III. Особливості книжкової графіки.		
7	Тема 7. Відомості про виникнення і розвиток книги – від рукописної до друкованої. Елементи книги. Будова книги.	Знати яке просвітницьке й естетичне значення художньої книжкової графіки, українську книжкову графіку її розвиток, структурну побудову книги. Розуміти книжно-графічні складові частин книги, місце художньо-графічних елементів книги.
8	Тема 8. Буквиця. Екслібрис	Знати історію виникнення і розвитку буквиці та екслібрису, особливості композиційного рішення, роль та призначення буквиці в оформленні тексту книги, техніку виготовлення екслібрисів, історію екслібрису в Україні. Вміти працювати в єдиному стилі, створювати шрифтові композиції в поєднанні з ілюстрацією. Розуміти особливості символічного значення малюнка, технік виконання екслібрисів.
9	Тема 9. Книжкова ілюстрація.	Знати вплив ілюстрацій на читача, різновиди ілюстрацій, методи створення ілюстрацій. Розуміти роль книжкової ілюстрації в тексті, відповідність орнаментів та візерунків, зображень,

		характеру описаної в творі епохи чи національності.
Змістовий модуль IV. Плакат.		
10	ТЕМА 10. Роль і місце плаката в системі візуальної інформації. Різновиди плакатів і їх призначення. Графічна мова плаката. Образотворчі засоби композиції плаката.	Знати історію виникнення плаката як одного із багатьох різновидів графіки та носія візуальної інформації. Знати метод історичного аналізу, метод порівняльного аналізу, метод систематизації та типологізації об'єктів і феноменів, метод опису образної і композиційно-графічної виразності плакатних творів; різновиди плакатів і їх призначення. Розуміти становлення плакату, як виду графічного дизайну, його вплив на сучасні суспільні процеси.
11	ТЕМА 11. Композиційні прийоми організації плаката. Роль і місце шрифту в композиції різних видів плаката.	Знати композиційні прийоми організації плаката; закони єдності, підпорядкування, рівноваги; роль і місце шрифту в композиції різних видів плаката. Розуміти значення читаємості шрифту за допомогою правильності вибору гарнітури; доцільність використання історичних шрифтів в плакатному мистецтві.
12	ТЕМА 12. Специфіка сучасного плаката. Політичний плакат. Плакат з техніки безпеки. Кіноплакат, плакат-афіша. Екологічний, соціальний та агітаційний, плакати.	Знати вплив плакату на соціальні процеси; принципи лаконізму, однозначності та синхронності; гармонію кольору та графічних елементів; виховне значення плаката. Розуміти що створення плаката це метод приваблення уваги до гострих та актуальних проблем суспільства; єдність змісту і художньої форми.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ФК 6.	Здатність до практичної художньої діяльності.
ПР1.	Знає сучасні теоретичні основи предметної спеціалізації, здатний застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.
ПР13.	Володіє образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу, володіння культурою виконання творчої роботи.

Літературні джерела

Основні:

1. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти / М. А. Кириченко. – К.: Вища школа, 2002. – 190 с.
2. Резніченко М. І. Художня графіка / М. І. Резніченко. – Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2011. – 272 с.
3. Хмельовський О. Графіка і основи графічного мистецтва: навч. посібник / О. Хмельовський, С. Костукевич. – Луцьк: вид-во ЛДПУ, 2003. – 160 с.
4. Шевченко В. Я. Композиція плаката / В. Я. Шевченко. Харків: Колорит, 2007. – 134 с.

Додаткові:

1. Каталог поштових марок України (1918 – 2007): каталог довідник / [авт. упор. Гонцарюк І. В. та ін.].- Київ : Марка України, 2008. – 218 с.
  2. Куленко М. Графіка шрифту / М. Куленко. К.: вид-во КНУБА, 2004. – 192 с.
  3. Куленко М. Авторська накладна графіка / М. Куленко. К.: вид-во КНУБА, 2001. – 124 с.
  4. Лагутенко О. Нариси з історії української графіки ХХ століття / О. Лагутенко. К.: Грані-Т, 2007. – 168 с.
  5. Лесняк В. Акцидентний шрифт / В. Лесняк. Харків: Колорит, 2004. – 140 с.
  6. Шалаєв Г. П. Вчимося малювати / Г. П. Шалаєв. К.: Країна мрій, 2002. – 124 с.
- Електронні ресурси:
- Види графіки. Режим доступу: <http://www.ukrreferat.com/index.php?refera=46461>
- Книжкова графіка. Режим доступу: <http://www.slideboom.com/presentations/137093/26> Техніки графіки. Режим доступу: <http://www.ex.ua/view/15817680>
- Плакат. – Режим доступу: <http://www.ukr-print.net/article/702.htm>
- Т. Шевченко-офортист. Режим доступу: <http://www.ualogos.kiev.ua/fulltext.html?id=>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Екзамен

Поточний контроль та самостійна робота						Підсумк. контр.	Сума
ЗМ1 (30 б)			ЗМ2 (30б)				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
5	10	15	10	10	10		

Залік

Поточний контроль та самостійна робота						Підсумк. контр.	Сума
ЗМ3 (30 б)			ЗМ4 (30б)				
T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
10	10	10	10	10	10		

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних та лабораторних робіт
- 3) Завдання для самостійної роботи
- 4) Електронне навчання в системі MODLE